

ተመሳሳይ ማስጠንቀቂያዎች - ቁጥር አራት

የእምነት መሠረቶችና የመርሳት አደጋ፤ ከትንቢትና ከታሪክ የሚገኙ ትምህርቶች

Jeff Pippenger

2023-08-08

ለማን ነው እውቀትን የሚያስተምረው? ለማንን ነው ትምህርትን የሚያስረዳው? ከወተት የተነሱትንና ከጡት የተለዩትን።

ትእዛዝ በትእዛዝ ላይ፣ ትእዛዝ በትእዛዝ ላይ መሆን አለበት፤ መስመር በመስመር ላይ፣ መስመር በመስመር ላይ፤ እዚህ ጥቂት፣ እዚያም ጥቂት።

በሚንቀጠቀጡ ከንፈሮችና በሌላ ልሳን ለዚህ ሕዝብ ይናገራል። እርሱም፡ ይህ ድካም የወሰደው የሚያርፍበት ዕረፍት ነው፤ ይህም መታደስ ነው አላቸው፤ እነርሱ ግን መስማት አልፈለጉም።

ነገር ግን የእግዚአብሔር ቃል ለእነርሱ፡ ትእዛዝ በትእዛዝ ላይ፣ ትእዛዝ በትእዛዝ ላይ፤ መስመር በመስመር ላይ፣ መስመር በመስመር ላይ፤ እዚህ ጥቂት፣ እዚያም ጥቂት ሆነላቸው፤ እነርሱም ሄደው ወደ ኋላ እንዲወድቁ፣ እንዲሰበሩ፣ በወጥመድም እንዲያዙ፣ እንዲጠመዱም። ኢሳይያስ 28፡9-13።

ከኢሳይያስ የተወሰዱ እነዚህ ቁጥሮች በሐባቂቅ ጽላቶች ውስጥ ደጋግመው ተነግረዋል። በዚህ ስፍራ ግን ከእነዚያ አስቀድሞ ከተጠቀሱት ቁጥሮች አንድ ወይም ሁለት ነጥቦችን ለመውሰድ ብቻ በአጭሩ መንካት ያስፈልገኛል። ይህንም አሁን ባለው ውይይት ላይ ለመጨመር። ይህ ክፍል ፈተናን የወደቀ ሕዝብ ያሳያል፤ ምክንያቱም “ሄደው ወደ ኋላ ይወድቃሉ፣ ይሰበራሉ፣ ይጠመዳሉም፣ ይያዛሉም።” እነርሱ እግዚአብሔር “ለማስተማር” እና “እውቀትን” ወይም “ትምህርትን” “እንዲያስተውሉ” የሚሞክረው ማን እንደሆነ የሚመለከት ፈተና የወደቀ ሕዝብ ነበሩ። እርሱ በእውቀት መጨመር ማስተዋል ላይ የተመሠረተ ፈተና ነበር፤ ስለዚህም በዳንኤል ምዕራፍ አሥራ ሁለት ጠቢባንን ከክፉዎች የለየው ያው ፈተና ነበር፤ ምክንያቱም ነቢያት ሁሉ ይስማማሉ እና የዓለምን ፍጻሜ ያመለክታሉ። በዳንኤል አሥራ ሁለት “ጠቢባን” ያስተውላሉ፤ “ክፉዎች” ግን የእውቀትን መጨመር አያስተውሉም።

በኢሳይያስ ክፍል ውስጥ ያሉት ሕዝቦች “መስማት ያልፈለጉት” “የጌታ ቃል” በኩል ተፈትነው ነበር። እነርሱ የጣሉት ያ የተለየ “የጌታ ቃል” ደግሞ፣ የ“እውቀት” መጨመርን “እንዲያስተውሉ” የሚያስችላቸው፤ የትንቢታዊ ታሪኮችን በትክክል እንዴት ማስተካከል እንደሚገባ የሚገልጽ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መመሪያ ነበር። በኢሳይያስ ክፍል የሚወድቁት ሰዎች፣ አንድን ትንቢታዊ ታሪክ ለማስተዋል ያንን መስመር “እዚህ ጥቂት፣ እዚያም ጥቂት” በማለት መፈለግ እንዳለብህ የሚለየውን መመሪያ ጥለውታል። ፈተናን ያመጣ እነርሱም የጣሉት የጌታ ቃል፣ ትንቢታዊ መስመሮችን ከዚህና ከዚያ የመምረጥ ሥርዓት ነበር፤ ከዚያም ከተመረጡት የትንቢት ታሪክ መስመሮች አንዱን፣ ተመሳሳይ ጭብጥን ከሚመለከቱ ሌሎች የትንቢት ታሪክ መስመሮች ጋር በተመሳሳይ መልክ ማቆራኘት ነበር። መስመርን በመስመር ላይ በዚህ መንገድ የማኖር ጥረት ስኬት፣ እውነተኛዎቹ የትንቢት ትርጓሜ መመሪያዎች ላይ ባለው ተግባራዊ አፈጻጸም ይመረከዳል። እነዚህ መመሪያዎች፣ “ትእዛዝ” የሆኑትም፣ እነርሱ ደግሞ በአንድነት ሊሰበሰቡ ይገባቸዋል፤ እነርሱም በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ እዚህና እዚያ ይገኛሉ። ፈተናውን የሚወድቁት የኢሳይያስ ደናግል የሚወድቁት፣ ሊረሱት የማይገባቸውን ዋናውን ነገር ስለረሱ ነው፤ እርሱም፣ ታሪክ እንደገና ይደገማል የሚለው ነው።

“ጌታ የመራጎችን መንገድ እና በቀድሞ ታሪኮችን ውስጥ የሰጠንን ትምህርቱን ካልረሳን በስተቀር፣ ስለ ወደፊቱ የምንፈራው ምንም ነገር የለም።” Life Sketches, 196.

እግዚአብሔር የውዥንብር አምጪ አይደለም፤ የዚህም እውነታ መሠረታዊ ማስረጃ በመጽሐፍ ቅዱስ ያሉ ነቢያት ሁሉ አንድና ያውን ትንቢታዊ መስመር እያመለከቱ መሆናቸው ነው። ሁሉም በዚያ መስመር ላይ ያሉትን ተመሳሳይ ክስተቶች አያዩም፤ ነገር ግን ሁልጊዜ በዓለም መጨረሻ የሚሆኑት ያው የክስተቶች መስመር ነው። ይህም የምሕረት በር መዘጋትን የሚያስከትሉ ክስተቶች ሲሆኑ፣ ከዚያም በኋላ በክርስቶስ ዳግም ምጽአት የሚያበቃው ሰባቱ የመጨረሻ መቅሰፍቶች ይከተላሉ። የአንዱ ነቢይ ታሪክ በዚያ የታሪክ መስመር ውስጥ ስለሚገኙ የእግዚአብሔር ታማኝ ሕዝቦች ሊሆን ይችላል፤ የሌላው ነቢይ ምስክርነት ግን ስለ እግዚአብሔር ያልታማኙ ሕዝቦች፣ ወይም ስለ ዩናይትድ ስቴትስ፣ ቫቲካን፣ የተባበሩት መንግሥታት፣ የምድር ነጋዴዎች ወይም እስልምና ሊሆን ይችላል፤ ነገር ግን ሁልጊዜ ያው መስመር ነው።

የሚልክያስ ኤልያስ መልእክት፣ እንዲሁም በራእይ ምዕራፍ አንድ፣ አሥራ አራት እና አሥራ ስምንት የተወከሉት መልእክቶች፣ እንዲሁም የዳንኤል አሥራ አንድና አሥራ ሁለት መልእክት በእውነት አንድና ያው መልእክት ናቸው። ሁሉም አንድና ያው የታሪክ መስመር ናቸው፤ ነገር ግን እያንዳንዳቸው ለትረካው የራሳቸው ልዩ አስተዋጽኦ አላቸው።

ስለ ዚያ ልዩ መልእክት እንደ ሁሉም በቅርብ በአጠቃላይ የሚሰሩበት ነገር፣ እርሱ ለእግዚአብሔር ሕዝብ የሚገለጥበት ጊዜ ከሰው የምሕረት ዘመን መዘጋት ጥቂት ቀደም ብቻ መሆኑ ነው። ያ ልዩ መልእክት ሁልጊዜ በቅርብ የሚመጣውን የምሕረት ዘመን መዘጋት እንደሚያስጠነቅቅ እያወቅን፣ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የምሕረት ዘመን መዘጋትን የሚያሳይ ምናልባት ከሁሉ ይልቅ ግልጽ የሆነውን ምሳሌ እንመለከታለን።

ግፍ የሚያደርግ እርሱ አሁንም ግፍ ያድርግ፤ ርኩስም የሆነ እርሱ አሁንም ርኩስ ይሁን፤ ጻድቅም የሆነ እርሱ አሁንም ጻድቅ ይሁን፤ ቅዱስም የሆነ እርሱ አሁንም ቅዱስ ይሁን። ራእይ 22:11።

የምሕረት ዘመን መዘጋቱ ከላይ ባለው መቅደስ ውስጥ በአሥራ አንደኛው ቁጥር ቃላት ከመታወጃ በፊት፣ ከራእይ መጽሐፍ የተፈታ ለእግዚአብሔር ባሪያዎች የሚሰጥ ልዩ የማስጠንቀቂያ ትንቢታዊ መልእክት ሊኖር ይገባል።

እርሱም እንዲህ አለኝ፡- የዚህን መጽሐፍ ትንቢት ቃሎች አትምተው፤ ጊዜው ቀርቦአልና። ዓመፀኛው አሁንም ይዓመፀ፤ ርኩሱም አሁንም ይርከስ፤ ጻድቁም አሁንም ጽድቅን ያድርግ፤ ቅዱሱም አሁንም ይቀደስ። ራእይ 22:10፣ 11።

ሰባቱ የመጨረሻ መቅሰፍቶች ከመውረዳቸው በፊት በእግዚአብሔር ሕዝብ ዘንድ የሚታወቅ ልዩ ትንቢታዊ መልእክት ሊኖር ነው። ያ “ጊዜው ቀርቦአል” በሆነ ጊዜ፣ “የዚህ መጽሐፍ ትንቢት” (የራእይ ትንቢት) ታትሞ የነበረው ሊፈታ ነው። በራእይ መጽሐፍ ውስጥ ታትሞ የነበረው ብቸኛው ትንቢት የሰባቱ ነጎድጓዶች ትንቢት ነው።

እኔም ሌላ ብርቱ መልአክ ከሰማይ ሲወርድ አየሁ፤ ደመናንም ተለብሶ ነበር፤ ቀስተ ደመናም በራሱ ላይ ነበረ፤ ፊቱም እንደ ፀሐይ ነበር፤ እግሮቹም እንደ እሳት አምዶች ነበሩ፤ በእጁም የተከፈተ ትንሽ መጽሐፍ ነበረው፤ ቀኝ እግሩንም በባሕር ላይ ግራውንም በምድር ላይ አኖረ፤ አንበሳም ሲያገሳ እንደሚመስል በታላቅ ድምፅ ጮኸ፤ በጮኸም ጊዜ ሰባቱ ነጎድጓዶች ድምፃቸውን አሰሙ። ሰባቱም ነጎድጓዶች ድምፃቸውን ካሰሙ በኋላ ልጽፍ ነበር፤ ከሰማይም የሚል ድምፅ ሰማሁ፡- “ሰባቱ ነጎድጓዶች የተናገሩትን አትጻፍ፤ ዝጋባቸው።” ራእይ 10:1-4።

በሰው ፈተና ጊዜ ከመዘጋቱ ጥቂት በፊት፣ “ጊዜው ቀርቦአል” በሚለው ወቅት፣ “በቅርቡ ሊሆኑ የሚገባቸውን ነገሮች” የሚለዩ ልዩ የመጽሐፍ ቅዱስ እውነቶች ይገለጣሉ። የራእይ ምዕራፍ አሥር ኃያሉ መልአክ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው፣ እርሱም እንደ አንበሳ ጮኸ።

“የሱህንን ያስተማረው ኃይሉ መልአክ ከኢየሱስ ክርስቶስ ያነሰ ማንነት ያለው አልነበረም። ቀኝ እግሩን በባሕር ላይ፣ ግራውንም በደረቅ ምድር ላይ መቆሙ፣ በሰይጣን ጋር ባለው ታላቁ ተጋድሎ የመጨረሻ ትዕይንቶች ውስጥ የሚፈጽሙትን ሚና ያሳያል። ይህ አቋም በምድር ሁሉ ላይ ያለውን ፍጹም ኃይሉንና ሥልጣኑን ያመለክታል። ተጋድሎው ከዘመን ወደ ዘመን እየበረታና እየጠነከረ መጥቶአል፣ እናም የጨለማ ኃይላት የሚያሳዩት የብልሃት ሥራ ከፍታውን እስኪደርስ ድረስ በመደምደሚያ ትዕይንቶችም ይቀጥላል። ሰይጣን ከክፉ ሰዎች ጋር ተባብሮ፣ የእውነትን ፍቅር ያልተቀበሉትን ቤተ ክርስቲያናትና ዓለምን ሁሉ ያታልላል። ነገር ግን ኃይሉ መልአክ ትኩረትን ይጠይቃል። በታላቅ ድምፅ ይጮኻል። ከሰይጣን ጋር ተባብረው እውነትን ለመቃወም ለቆሙት ሰዎች የድምፁን ኃይልና ሥልጣን ሊያሳይ ነው።” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 7, 971.

በመጨረሻ፣ “ሰይጣን” የሚያታልላቸው “ቤተ ክርስቲያናት” የተታላሉት የ“እውነትን” ፍቅር ስላልተቀበሉ ነው። እህት ኋይት አሁን የጠቀሰችው በሁለተኛ ተሰሎንቄ ያለው የ“እውነት” ቃል፣ “እውነት” ተብሎ ከሚተረጎመው የዕብራይስጥ ቃል የተገኘ ዋና የግሪክ ቃል ነው። ይህም ቃል በሦስት የዕብራይስጥ ፊደላት የተዋቀረ ሲሆን አልፋና ኦሜጋን ይወክላል። የክርስቶስን ባሕርይ ባህሪ የሚወክል፣ ከመጀመሪያ ጥቅስ መመሪያ ጋር የተያያዘው እውነት የሚጣል እና በዚህም ምክንያት ብርቱ ማታለል የሚያመጣ መሆኑን የሚያሳይ ማንኛውም መጽሐፍ ቅዱሳዊ ማስረጃ አለን?

እንግዲህ ወንድሞች ሆይ፣ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ መምጣትና ወደ እርሱ በአንድነት መሰብሰባችን እንለምናችኋለን፤ የክርስቶስ ቀን እንደ ደረሰ በመንፈስ ቢሆን ወይም በቃል ቢሆን ወይም ከእኛ እንደ መጣ በደብዳቤ ቢሆን፣ በፍጥነት በአእምሮ እንዳትናወጡ ወይም እንዳትታወኩ። በማናቸውም መንገድ ማንም አያታልላችሁ፤ ምክንያቱም መጀመሪያ ክህደት ካልመጣ፣ እና ያ የኃጢአት ሰው፣ የጥፋት ልጅ ካልተገለጠ፣ ያ ቀን አይመጣም። እርሱም አምላክ ተብሎ በሚጠራው ሁሉ ወይም በሚመለከው ሁሉ ላይ የሚቃወምና ራሱን የሚያነሣ ነው። እርሱም እንደ አምላክ በአምላክ ቤተ መቅደስ ተቀምጦ ራሱን አምላክ መሆኑን ያሳያል። ከእናንተ ጋር ገና ሳለሁ እነዚህን ነገሮች እነግራችሁ እንደ ነበርሁ አታስታውሱም? አሁንም በዘመኑ እንዲገለጥ የሚከለክለውን ታውቃላችሁ። የዓመፅ ምስጢር አሁንም እየሠራ ነው፤ ነገር ግን አሁን የሚከለክል እርሱ ከመንገድ እስኪወገድ ድረስ ይከለክላል። ከዚያም ያ ክፉ ይገለጣል፤ ጌታም በአፉ እስትንፋስ ያጠፋዋል፣ በመምጣቱም ግርማ ይደመስሰዋል። የዚያ መምጣትም እንደ ሰይጣን ሥራ በሁሉ ኃይልና በምልክቶች እና በሐሰተኛ ድንቅ ተአምራት ነው። በሚጠፉትም ዘንድ በዓመፅ ማታለያ ሁሉ ነው። ምክንያቱም እንዲያው የእውነትን ፍቅር አልተቀበሉም። ስለዚህም ሐሰትን እንዲያምኑ አምላክ የብርቱ ማስታለልን ይልክባቸዋል፤ እውነትን ያላመኑ፣ ነገር ግን በዓመፅ ደስ ያላቸው ሁሉ እንዲፈረድባቸው። 2 ተሰሎንቄ 2፡1-12።

ይህ ከተሰሎንቄ የተወሰደው ክፍል በሐባቁቅ ሰንጠረዦች ውስጥ ብዙ ጊዜ ተመልክቶ ስለተነገረ፣ በዚህ ስፍራ አጭር አስተያየት ብቻ እናደርጋለን። እህት ዋይት “የሰይጣን ድንቅ ተግባር” ብላ የምትጠራው፣ ጳውሎስ “እንደ ሰይጣን አሠራር በሙሉ ኃይልና በምልክቶች እንዲሁም በሐሰተኛ ድንቆች” ብሎ የሚጠራው ነው። እህት ዋይትና ጳውሎስ የለዩት ይህ አታላይ ሥራ በአሜሪካ አንድ አገር ውስጥ በሚወጣው የእሱድ ሕግ ይጀምራል።

“የእግዚአብሔርን ሕግ በመጣስ የጳጳሳዊ ሥርዓት ተቋምን የሚያስፈጽም አዋጅ በሚወጣበት ጊዜ፣ ሕዝባችን ራሷን ከጽድቅ ፈጽሞ ትለያለች። ፕሮቴስታንቲዝም እጇን በጥልቁ ማይ አሻግራ የሮማን ኃይል እጅ ለመያዝ በምትዘረጋበት ጊዜ፣ ገደሉን ተሻግራ ከመናፍስትነት ጋር እጅ ለመጨበጥ በምትደርስበት ጊዜ፣ በዚህ ሦስትዮሽ ኅብረት ተጽእኖ ሥር ሀገራችን እንደ ፕሮቴስታንትና ሪፐብሊካን መንግሥት ያላትን ሕገ መንግሥቷን መርሆ ሁሉ በምትክድበት ጊዜ፣ እንዲሁም የጳጳሳዊ ሐሰቶችንና ማታለያዎችን ለማስፋፋት ዝግጅት በምታደርግበት ጊዜ፣ ከዚያ የሰይጣን ድንቅ ሥራ የሚገለጥበት ጊዜ እንደደረሰ፣ መጨረሻውም እንደቀረበ ማወቅ እንችላለን።” Testimonies, volume 5, 451.

በዚህ እየመለከትነው ባለን የተሰሎንቄ መልእክት ክፍል ውስጥ፣ ጳውሎስ በዓለም መጨረሻ የሚገኘውን ጳጳስ በአራት የተለያዩ ስያሜዎች ይጠቅሰዋል። ጳጳሱ “የኃጢአት ሰው” ነው፤ “የጥፋት ልጅ” ነው፤ “የዓመፅ ምስጢር” ነው፤ እንዲሁም “ያ ክፉ” ነው። ጳውሎስ ከእነዚህ አራቱ ስሞች በላይ ስለ ጳጳሱ ጥቂት ሌሎች ባህርያትን ይሰጠናል፤ ምክንያቱም ጳጳሱ፣ (በጳውሎስ ዘመን ገና ወደፊት የነበረ) “በራሱ ዘመን ይገለጥ ነበር” ብሎ ያሳውቀናል።

ጳጳሱ “በዘመኑ ይገለጣል” ተብሎ ነበር፤ እናም ይህ ምንም እንኳን ብቸኛው መጽሐፍ ቅዱሳዊ እውነት ባይሆንም፣ የሮማ ቤተ ክርስቲያን ጳጳስ በመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት የተጠቀሰው የክርስቶስ ተቃዋሚ መሆኑን የሚያረጋግጠው እጅግ ግልጽ የሆነው መጽሐፍ ቅዱሳዊ ማስረጃ፣ ጳጳስና ምድርን የምትገዛበትን “ዘመን” የሚለይ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ባሉ ሰባት የተለያዩና ቀጥተኛ ማጣቀሻዎች ተመስርቶ ነው፤ ይህም ሰው ልጅ የጨለማው ዘመን ብሎ የሚጠራው ትክክለኛው “ዘመን” ነው። መጽሐፍ ቅዱስ ጳጳሱን እንደ ጳጳስና ይገልጠዋል፣ ይኸውም ጳጳስና ዓለምን ከ538 እስከ 1798 ድረስ የምትገዛበትን ትክክለኛ የ“ዘመን” ክፍለ ጊዜ ይጋግሞ በመለየት ነው። ጳውሎስ በዘመኑ እንደሚገለጥ ተናግሮአል።

ጳውሎስ ደግሞ እንዲህ ሲል ጳጳሱ እርሱ መሆኑን ያመለክታል፡- “የሚቃወምና እግዚአብሔር ተብሎ በሚጠራው ሁሉ ወይም በሚመለከቱት ሁሉ ላይ ራሱን የሚያከብር፣ ስለዚህም እንደ እግዚአብሔር በእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ተቀምጦ ራሱን እግዚአብሔር እንደሆነ የሚያሳይ።” ከሌሎች ነገሮች መካከል፣ ይህ የመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት የጸረ ክርስቶስ ምልክት ሃይማኖታዊ ምልክት መሆኑን ያሳያል። እርሱ ሂትለር ወይም ታላቁ እስክንድር አይደለም። ይህም የጳጳሱን መለያ ይበልጥ ያጠብቃል፤ ምክንያቱም እርሱ ብቻ ሃይማኖታዊ ግፊት አይደለም፣ ነገር ግን በእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ውስጥ እንዳለ የሚናገር ሃይማኖታዊ ግፊት ነው። ጸረ ክርስቶስ በክርስቲያን ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ተቀምጦ እንዳለ ይናገራል።

እንደ ጳውሎስና ዳንኤል መሠረት፣ ጳጳሱ በሚገለጽ ክርስቲያናዊ ቤተ ክርስቲያኑ ውስጥ ሲሆን፣ በእግዚአብሔር ዙፋን ላይ መቀመጥን እና ከሁሉ በላይ ከፍ መሆንን የተመኘውን የሰይጣን ባሕርይ ያሳያል። ጳውሎስና ዳንኤል እላለሁ፤ ምክንያቱም አብዛኞቹ የመጽሐፍ ቅዱስ ተርጓሚዎች፣ ጳውሎስ የጳጳሱ አንዱ ባሕርይ ሙሉ በሙሉ ራስ ወዳድ መሆኑን ሲያሳይ፣ ጳውሎስ በዳንኤል ምዕራፍ አሥራ አንድ ስለ ጳጳሱ ከተገለጸው መግለጫ ብቻ እየጠቀሰ እንደነበር ያውቃሉ፤ በዚያም ዳንኤል እንዲህ ሲል ይመዘግባል፡-

“ንጉሡም እንደ ፈቃዱ ያደርጋል፤ ራሱንም ከፍ ከፍ ያደርጋል፤ ራሱንም ከእያንዳንዱ አምላክ በላይ ያከብራል፤ በአማልክትም አምላክ ላይ ድንቅ ነገር ይናገራል፤ ቍጣውም እስኪፈጸም ድረስ ይሳካለታል፤ የተወሰነውም ይፈጸማልና። ዳንኤል 11፡36።

ጳውሎስ የጳጳሱን ናርሲሲዎዊ ባህርይ ሲናገር፣ የዳንኤልን ጥቅስ በማጠቃለል ይህ እርሱ ጳጳሱ መሆኑን ገልጦ፣ “ተቃዋሚ የሆነውና አምላክ ተብሎ ከሚጠራው ሁሉ ወይም ከሚመለከተው ሁሉ በላይ ራሱን የሚያከብር ነው፤ እስከሚሆነውም ድረስ እርሱ እንደ አምላክ በአምላክ ቤተ መቅደስ ተቀምጦ ራሱ አምላክ እንደሆነ ያሳያል” ይላል። የጳጳስናን ባህርይ የሚለይ በዳንኤል ያለው ጥቅስ፣ ጳጳስናን በ“ቍጣው እስኪፈጸም” ድረስ “ይሳካለታል” ብሎ ሲገልጽ፣ ጳጳስናን ክርስቶስን የሚቃወም መሆኑን “ይገልጥ” ዘንድ የተዘጋጀውን “ዘመን” ደግሞ ይጠቅሳል።

“ቍጣው” በ1798 ተፈጸመ፤ ስለዚህ ዳንኤል በዚህ ቁጥር ውስጥ (ምንም እንኳን ይህ በዳንኤልና በራእይ መጻሕፍት ውስጥ የ1260 ዓመት ታሪክ ከተጠቀሰባቸው ሰባቱ ቀጥተኛ ስፍራዎች አንዱ ባይሆንም) የጳጳሳዊውን ኃይል በቀጥታ ይለይታል፤ እንዲሁም ዮሐንስ እንደሚጠራው በ1798 “የሞት ቍስል” እንደተቀበለ ያመለክታል። ስለዚህ ይህ ቁጥር የጳጳሳዊው አገዛዝ ዘመን መጨረሻን ይለያል፤ ነገር ግን የአገዛዙን ቆይታ አይለይም።

በዚያ ክፍል ውስጥ ጳውሎስ በ538 ዓ.ም. ጳውሎስናው የዓለሙን ቁጥጥር ከመውሰዱ የሚከለክል ኃይል እንዳለ ደግሞ ያመለክታል፤ ይህንም ሲያደርግ ለሚጽፍላቸው ተሰሎንቄ ሰዎች ይህን ልዩ እውነት አስቀድመው እንደሚያውቁ ገልጦ ነበር። “እኔ ከእናንተ ጋር ሳለሁ እነዚህን ነገሮች እንደ ነገርኋችሁ አታስታውሱም?” ብሎ ጥያቄውን አነሣ። ጳውሎስናው “በራሱ ዘመን እስኪገለጥ” ድረስ “የሚከለክለውን” (ማለትም የሚያግደውን) አስቀድመው እንደሚያውቁ ያሳስባቸዋል። ጳውሎስናው የዓለሙን ቁጥጥር ከመውሰዱ በፊት የነበረውና ይህንንም የከለከለው ኃይል፣ ጳውሎስ ደብዳቤውን በጻፈ ጊዜ ዓለምን የሚቆጣጠረው ኃይል ነበር። ይህም አረማዊት ሮም ነበረች። ጳውሎስ ጳውሎስናው የዓለሙን ቁጥጥር እንዲወስድ አረማዊት ሮም “ከመንገድ ልትወገድ” እንዳለባት ጻፈ።

ይህ ግንዛቤ ነበር ወይም ሚሊሮን በዳንኤል መጽሐፍ ውስጥ “ዘወትሩ” ተብሎ የተመሰለው ኃይል አረማዊቱ ሮማ መሆኑን እንዲያስተውል ያደረገው። አድጌንቲዝም የሚለር የነቢያዊ መረዳቶች አወቃቀር፣ ስለዚህም ሁሉም የወይልም ሚሊሮ ነቢያዊ ግንዛቤዎች፣ በዳንኤልና በራእይ መጻሕፍት ላይ ባለው ግንዛቤው ላይ የተመሠረቱ መሆናቸውን፣ እናም እነዚያ ሁለቱ መጻሕፍት የሚያመለክቱት ሁለቱን አጥፊ ኃይላት ማለትም አረማዊቱን ሮማና ጳውሎስናውን ሮማ እንደሆነ ያምናል። በተሰሎንቄ ያለውን ክፍል ሲመለከት ሚሊሮ፣ አስቀድሞ እንደ ዘመኑ ፕሮቴስታንት ሁሉ ሁሉም የሚያውቁትን እንደሚያውቅ፣ ጳውሎስ ክርስቶስን የሚቃወም መሆኑን ሲያውቅ፣ ጳውሎስናውን አገዛዝ በታሪክ የቀደመው ኃይል አረማዊቱ ሮማ መሆኑን በተረዳ ጊዜ፣ እናም ጳውሎስ ጳውሎስናውን ስልጣን ወደ ምድር ዙፋን ከሚወጣ በፊት አረማዊቱ ሮማ እንዲወገድ እንዳለባት መናገሩን በተረዳ ጊዜ፣ ከዚያም ይህን ከዳንኤል መጽሐፍና “ዘወትሩ” ጋር አገናኘው፤ በዚያም ጳውሎስናው ስልጣን ዓለምን ከመቆጣጠሩ በፊት “ዘወትሩ” መጀመሪያ “እንዲወገድ” እንደሚገባ ሦስት ጊዜ ተጠቅሷል። የጳውሎስ ምስክርነት ሚሊሮ አረማዊቱ ሮማ የዳንኤል “ዘወትሩ” መሆኗን እንዲያይ አስቻለው፤ ከዚያ በኋላም የዳንኤል ሁለቱ አጥፊ ኃይላት አረማዊቱ ሮማና ጳውሎስናውን ሲያስተውል ቻለ። ይህ እውነት የሚለራዊውን እንቅስቃሴ መሠረት ይወክላል። አድጌንቲዝም ዛሬ የሚለርን ሥራ በእርግጥ ይክዳል፤ ነገር ግን አሁንም ይህ በዳንኤል ውስጥ ስለ “ዘወትሩ” ያለውን መረዳት ሚሊሮ እንዴት እንዳዳበረ የሚያሳየው አጠቃላይ ማብራሪያ፣ ጳውሎስ የጳውሎስናውን ኃይል መነሳት እስኪወገድ ድረስ “የሚከለክል” ብሎ የሚናገረው ኃይል አረማዊቱ ሮማ መሆኑን እንደሚያረጋግጥ፣ በእነዚህ ርዕሶች ላይ ያለው የሚሊሮ አስተሳሰብ ትክክለኛ ትንታኔ መሆኑን አሁንም ይገነዘባል።

በዳንኤል መጽሐፍ ውስጥ “ዘወትሩ” የተባለው እውነት፣ ዳንኤል እንደ ጥፋት ርኩሰት የወከለውን የጳውሎስናው ሮም መንግሥት ቀድሞ የነበረውን የአረማዊ ሮም ምልክት መሆኑ በተገለጠለት ጊዜ፣ ሚሊሮ ከመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት መንግሥታት ጋር የተያያዙትን ትንቢታዊ ዘመናት ማስተዋል ቻለ፤ እነዚህም ግንዛቤዎች ለአእምሮው በተከፈቱለት ጊዜ፣ የአድጌንቲዝምን መሠረቶች የሚወክሉ ተከታታይ እውነቶችን ሰበሰቡ። እነዚያ እውነቶች በ1843 እና በ1850 የአቅኚዎች ቻርቶች ሁለት ጠረጴዛዎች ላይ ተቀርጸው ኖሩ። እነዚያ እውነቶች የአድጌንቲዝም መሠረት ናቸው፣ እነርሱም “ጊዜን” በማወቅ ላይ የተመሠረቱ ነበሩ። መሠረቶቹ መቼ እንደተመሠረቱ የሚያሳየው ታሪክ በዕንባቆም ጠረጴዛዎች ላይ ዋና ውይይት ነው።

በዕንባቆም ሰንጠረዦች ውስጥ ያልተጠቆመው ነገር ጊዜን መሠረት አድርገው የተመሠረቱት መሠረቶች፣ የመጨረሻው ትውልድ መሠረቶቹ ሆነው የተወከሉ እውነቶች እንዳሉ እንዲያውቅ የሚያስፈልገውን እይታ የሚሰጥ መዋቅር እንዳመኑ ነው። በመሠረቱ ውስጥ የተቀመጠው እጅግ የመጀመሪያው ድንጋይ የሆነ የመጀመሪያ እውነት ነበረ፤ ነገር ግን በዳንኤል መጽሐፍ ውስጥ “ዘወትሩ” የሚባለው የሚሊሮ የመጀመሪያ እውነት አልነበረም። ሚሊሮ እንዲገነባው የተነሳው መሠረት ውስጥ የመጀመሪያው ድንጋይ የሚሆነው እውነት የዘሌዋውያን ሆኖ ስድስት “ሰባቱ ዘመናት” ነበር፤ ነገር ግን “ዘወትሩ” የሚለው እውነት ባይኖር፣ ሚሊሮ የመጀመሪያውን መልእክት መልእክት ለማቅረብ ሊያውቀው የሚገባውን የትንቢት መዋቅር አላወቀም ነበር። የእርሱ መዋቅር ትንቢትን በሁለት አጥፊ ኃይሎች አቅጣጫ ውስጥ ማቆም ነበር። ሚሊሮ ዘንዶውን

(አረማዊ ሮም) እና አውሬውን (ጵጵስናውን) ይመለከት ነበር። ሦስተኛው መልአክ ዘንድውን (የተባበሩት መንግሥታት)፣ አውሬውን (ጵጵስናውን) እና ሐሰተኛውን ነቢይ (ዩናይትድ ስቴትስን) ይናገራል።

አንድ ሰው በሁለቱ ቅዱሳን የአቅድ መሪዎች ገበታዎች ላይ በሚለራውያን የቀረቡትን የዘመን ትንቢቶች ሁሉ፣ አንዳንዶቹን ሳይሆን ሁሉንም፣ ቢቀበል፣ ያ ሰው እነዚያን እውነቶች በግል ራሱ ሊመረምር ይገባል። መቼም ካልመረመርካቸው እንዴት ልትቀበላቸው ትችላለህ? እነዚያ መሠረታዊ እውነቶችን የሚመረምሩ ሰዎች እነዚያን እውነቶች ለመፈተን የግል ቃላጭነታቸው እንዲሆኑ ካደረጉ፣ ከዚያም በኋላ እነዚያን እውነቶች ሁሉ ቢቀበሉ፣ በዓለት ላይ እንጂ በአሸዋ ላይ አልሠሩም።

“እነዚያ በጽዮን ቅጥር ላይ እንደ እግዚአብሔር ጠባቂዎች የሚቆሙ ሰዎች፣ ከሕዝቡ በፊት አደጋዎችን ሊያዩ የሚችሉ ሰዎች ይሁኑ፤—በእውነትና በስሕተት፣ በጽድቅና በዓመፅ መካከል ልዩነት ሊያውቁ የሚችሉ ሰዎች።”

“ማስጠንቀቂያው መጥቶአል፤ ከ1842፣ 1843 እና 1844 መልእክቱ ከመጣ ጀምሮ ስንገነባበት የቆየውን የእምነት መሠረት የሚያናውጥ ምንም ነገር እንዲገባ መፍቀድ የለበትም። እኔ በዚህ መልእክት ውስጥ ነበርሁ፤ ከዚያን ጊዜም ጀምሮ እግዚአብሔር የሰጠንን ብርሃን በታማኝነት ይዜ በዓለም ፊት ቆሜአለሁ። በቀን በቀን ጌታን በትጉህ ጸሎት ስንፈልገው ብርሃንን እየፈለግን እግሮቻችን ተቀምጠውበት ከነበረው መድረክ እግሮቻችንን እናንሳ ዘንድ አናስብም። እግዚአብሔር የሰጠንን ብርሃን ልተው እችላለሁ ብላችሁ ታስባለችሁን? ይህ እንደ ዘላለማት ዐለት ይሆናል። ከተሰጠኝም ጀምሮ ሁልጊዜ እየመራኝ ቆይቶአል።” Review and Herald, April 14, 1903.

በሚለራይት ታሪክ ውስጥ ያሉትን የዘመን ትንቢቶች የሚሰሙ ሰዎች እንዲመረምሩአቸው ዘንድ፣ በእነዚያ የዘመን ትንቢቶች የተወከሉትን ታሪካዊ ወቅቶች መመልከት የሚጠይቅ ነው። ይህም ክስተቶችን በየጊዜ መስመር ላይ የማሳየት ሥራን ይወክላል። የትንቢት ተማሪ ሚሊራይቶች ከመጽሐፍ ቅዱስ ላይተው ካሳዩአቸው በኋላም በታሪካዊ መዝገብ የተደገፉትን እነዚህን የትንቢት ወቅቶች የሚመለከትበት የምርመራ ደረጃ ሲደርስ፣ በዚያኑ የዘመን ትንቢት መጀመሪያ ላይ ያለው ታሪክ በምሳሌያዊ ሁኔታ በዚያው ትንቢት መጨረሻ ላይ ያለውን ታሪክ እንደሚያመለክት ለማስተዋል በሚያስችለው አቋም ላይ ይሆናል። ከዚያ የአመለካከት በታ ተነሥቶ ተማሪው ታሪክ እንደሚደገም ሊማር ይገባል። ይህ ግንዛቤ ከተመሠረተ በኋላም ኢየሱስ መጨረሻውን በመጀመሪያው እንደሚያብራራ ደግሞ ማየት አለበት።

እና የዓለም መጨረሻን “ቤተ መቅደስ መሥራት” በማለት ከሚያቀርበው የትንቢት መስመር መሠረት፣ ተማሪው በመሠረቱ ላይ የሚሠራው ቤተ መቅደስ ላይ በመጨረሻ የሚቀመጥ የመደረሻ ራስ ድንጋይ እንዳለ ማወቅ ይገባል። ሚሊር ይገለጥ ዘንድ ለማምጣት የተጠቀመበት የቤተ መቅደሱ መሠረት (እርሱም ኢየሱስ ክርስቶስን ይወክላል፣ ምክንያቱም ከኢየሱስ ክርስቶስ በቀር ሊጣል የሚችል ሌላ መሠረት የለምና) በትንቢታዊ ጊዜ ላይ የተሠራ መሠረት እንደነበረ ሊያይ ይገባል። ኢየሱስ መጨረሻውን በመጀመሪያው ስለሚያሳይ፣ ተማሪው ደግሞ የራስ ድንጋይ፣ በቤተ መቅደሱ ላይ ያለው የመጨረሻ ድንጋይ—ከመሠረቱ ጋር እኩል መሆን እንዳለበት ሊያይ ይገባል። ለሚሊር የቤተ መቅደሱ መሠረት ትንቢታዊ ጊዜ ነበር፣ ነገር ግን ያ መሠረት ከሁሉም በላይ ኢየሱስ ክርስቶስ ነበረ።

እግዚአብሔር ለእኔ እንደ ሰጠኝ ጸጋ መጠን፣ እንደ ጥበበኛ ዋና አናጺ መሠረቱን አኖርሁ፤ ሌላም ሰው በእርሱ ላይ ይሠራል። ነገር ግን እያንዳንዱ ሰው በእርሱ ላይ እንዴት እንደሚሠራ ይጠንቀቅ። ከተኖረው መሠረት በቀር፣ እርሱም ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። ሌላ መሠረት ማንም ሊያኖር አይችልም። 1 ቆሮንቶስ 3፥10, 11።

ጳውሎስ ሥራውን መሠረቱን ወይም መጀመሪያውን እርሱ የጣለበት ቤተ መቅደስ እንደሚያቆም እየገለጸ ነው። እርሱ ወደ አሕዛብ የተላከ ሐዋርያ ነበር፣ የክርስቲያንንም ቤተ ክርስቲያን መሠረት ለመጣል ጥቅም

ላይ ውሏል። በዚያው ክፍል ውስጥ ጳውሎስ ደግሞ ሰውነታችን የመንፈስ ቅዱስ ቤተ መቅደስ መሆኑን ይገልጻል። እንዲሁም የሰሎሞን ቤተ መቅደስና በምድረ በዳ ያለው መቅደስ አሉ፤ እነዚህ ሁሉ መሠረቶች ያሏቸው ሲሆን፣ እነዚህ ሁሉ ኢየሱስ ክርስቶስን እንደሚወክሉ ተቀርበዋል። ሚሊር ለማቆም ጥቅም ላይ የዋለው መሠረት የአድቪንቲዥም ቤተ መቅደስ ነበር፤ የዚያም ቤተ መቅደስ መሠረት በእርግጥ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው፤ ነገር ግን ይልቁንም በመንፈሳዊና በትንቢታዊ ቁሳቁሶች የሚታነጽ ቤተ መቅደስ ነው።

ስለዚህ የራስ ድንጋዩ ደግሞ ኢየሱስ ክርስቶስ መሆን ይገባል፤ ነገር ግን የራስ ድንጋዩ ዋና የትንቢታዊ መመሪያንም ማካተት አለበት፤ ምክንያቱም ለሚሊር የመመሪያዎች ስብስብ ተሰጥቶት ነበር፤ በእርሱም ውስጥ የሚሊርያውያን ዋና መመሪያ “አንድ ቀን ለአንድ ዓመት” የሚለው መርህ ነበር። ያ መመሪያ ከሌላ የጊዜ ትንቢት እውቅና አይኖርም፤ ስለዚህም መሠረት የለም። በመጨረሻው ዘመን ኢየሱስ ክርስቶስን (መሠረቱን) የሚወክል ተመጣጣኝ ነገር መኖር አለበት፤ እርሱም የኢየሱስ ክርስቶስን ራዕይ የሚያቆም በመመሪያዎች ስብስብ ውስጥ ያለ ዋና መመሪያ መሆን አለበት። መመሪያውም በእርግጥ “የመጀመሪያ መጠቀስ” መመሪያ ነው፤ መጨረሻውን ከመጀመሪያው የሚያሳይ የክርስቶስ ባሕርይ ባሕሪን የሚወክል።

በ2 ተሰሎንቄ ውስጥ እነዚያ ለመዳን ይችሉ ዘንድ የእውነትን ፍቅር ያልተቀበሉት፣ በብሉይ ኪዳን “እውነት” ተብሎ ከተተረጎመው በሶስት ፊደላት ከተፈጠረው የዕብራይስጥ ቃል የተወሰደ በሆነው የግሪክ ቃል የተወከለውን እውነት አልተቀበሉም። ውሸትን ስለ አመኑ ብርቱ ማሳሳትን የሚቀበለው ቡድን፣ በሁለቱ ቅዱሳን ገበታዎች ላይ እንደተወከሉት የአድቪንቲዥም መሠረቶች ወደ አሮጌዎቹ መንገዶች ለመመለስ እምቢ አሉ። ስለዚህ፣ ለአንድ ጊዜ እየተመለከትነው ባለነው ክፍል ውስጥ እንዲህ ይላል፡-

«ለዮሐንስ መመሪያ የሰጠው ኃያል መልአክ ከኢየሱስ ክርስቶስ ያነሰ ማንነት ያለው አልነበረም። ቀኝ እግሩን በባሕር ላይ፣ ግራውንም በየብስ ላይ መርገጡ፣ በሰይጣን ጋር በሚደረገው ታላቅ ተጋድሎ የመጨረሻ ትዕይንቶች ውስጥ እርሱ የሚፈጽመውን ድርሻ ያሳያል። ይህ አቋም በምድር ሁሉ ላይ ያለውን ልዑል ኃይሉንና ሥልጣኑን ያመለክታል። ይህ ተጋድሎ ከዘመን ወደ ዘመን ይበልጥ ብርቱና ይበልጥ የቆረጠ ሆኖ መጥቶአል፤ የጨለማ ኃይላት የብልሃት ሥራ ከፍተኛውን ደረጃ እስኪደርስ ድረስ በመደምደሚያው ትዕይንቶች ድረስም እንዲሁ ይቀጥላል። ሰይጣን ከክፉ ሰዎች ጋር ተባብሮ፣ የእውነትን ፍቅር ያልተቀበሉትን ቤተ ክርስቲያናትና ዓለምን ሁሉ ያሳታል። ነገር ግን ያ ኃያል መልአክ ትኩረትን ይጠይቃል። በታላቅ ድምፅ ይጮኸል። ከሰይጣን ጋር ተባብረው እውነትን ለመቃወም ለቆሙት ሰዎች የድምፁን ኃይልና ሥልጣን ሊያሳይ ነው።» The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 7, 971.

በዚህ ከዚህ በፊት በተጠቀሰው ክፍል “የእውነትን ፍቅር ያልተቀበሉ አብያተ ክርስቲያናት” ዳንኤልና ማቴዎስ የገለጹዋቸው ክፍና ሰነፍ ደናግል ናቸው፤ አዎጽ 8፣12ም እነርሱ በጣም ዘግይቶ በሚሆን ጊዜ የእግዚአብሔርን የመጨረሻ የማስጠንቀቂያ መልእክት መፈለግ እንደሚጀምሩ ይለያል። የዘገየውም ምክንያት፣ ስለ አድቪንቲዥም መሠረቶች ውሸትን ስለ አመኑ ነው። አድቪንቲዥምም መጀመሪያ ያንን ውሸት መጠጣት የጀመረው በ1863 ሲሆን፣ ከዚያ በኋላ ግን በሙሉ መውረድ ብቻ ሆነ።

ልጽልጽ በግል አመለካከት የተመሰረተ ነገር መሆኑን እገምታለሁ፤ ነገር ግን ከ1863 ጀምሮ ወዲህ በአድቪንቲዥም ውስጥ ምን አዲስ ትንቢታዊ ብርሃን ተጨመረ? ኤለን ዋይት ስለ ጆንስ እና ዋነኛ የ1888 መልእክት እንዲህ ትላለች፤ ይህ ለብዙ ዓመታት ራሷ ታቀርበው የነበረው መልእክት ነበር። መልእክታቸው በ1888 ለአድቪንቲዥም አዲስና አስደንጋጭ መስሎ ሊታይ ቢችልም፣ ያ አዲስነትና ያ አስደንጋጭነት የተፈጠረው በአዲስ መልእክት ምክንያት ሳይሆን፣ ከ1863 ጀምሮ በእግዚአብሔር ሕዝብ ላይ ሲጣል በነበረ ዓይነት ስውርነት ምክንያት ነበር።

ኤሌን ዋይት አድቪንቲዥም ከ1863 በፊት በላኦዲቅያ ሁኔታ ውስጥ እንደነበረ ለይታ ገልጻለች፤ ስለዚህ የላኦዲቅያ ዕውርነት ከ1863 በፊትም በአድቪንቲዥም ላይ አስቀድሞ እየሰፋ ነበር፤ ነገር ግን በ1863 ቤተ ክርስቲያን ሚሊር ያገኘውን እጅግ የመጀመሪያውን “የጊዜ ትንቢት” የነበረውን የዘሌዋውያን ሃያ ስድስት “ሰባቱ ዘመናት” እውነት በይፋ ወደ ጎን አኖረች። ከ1863 ጀምሮ በአድቪንቲዥም ውስጥ የተገለጠ ምንም ዓይነት የትንቢት ብርሃን አልነበረም! ምን ተለወጠ?

የቤተ መቅደሱ መሠረት በትንቢታዊ ጊዜ ላይ የተገነባ ሲሆን ኢየሱስ ክርስቶስን የሚወክል የነበረው እጅግ የመጀመሪያው ድንጋይ በ1863 በአድቪንቲዥም ተጥሎ ተወገደ። ሚሊር በዳንኤል ውስጥ በክርስቶስ እንደ ፓልሞኒ “ድንቅ ቁጣሪ” ራሱን ሲያቀርብ እንደ ተገለጠው በጊዜ ላይ የተመሠረተውን የቤተ መቅደሱ መሠረት ውስጥ ያኖረው የመጀመሪያው ድንጋይ ተቀባይነት አላገኘም እና ተጥሎ ተወገደ። ሚሊር ያገኘው እጅግ የመጀመሪያው ድንጋይ...

“ክርስቶስ ስለ ተጣለው ድንጋይ ያለውን ትንቢት ሲጠቅስ፣ በእስራኤል ታሪክ ውስጥ የተፈጸመ እውነተኛ ክስተትን ጠቅሷል። ይህ ክስተት ከመጀመሪያው ቤተ መቅደስ ግንባታ ጋር የተያያዘ ነበር። በክርስቶስ የመጀመሪያ ምጽአት ዘመን ላይ ልዩ ተግባራዊነት ቢኖረውም፣ በተለይም ለአይሁድ በብርቱ ሊነካ የሚገባ ቢሆንም፣ ለእኛም ደግሞ ትምህርት አለው። የሰሎሞን ቤተ መቅደስ በሚሠራበት ጊዜ፣ ለቅጥሮቹና ለመሠረቱ የሚያገለግሉ ግዙፍ ድንጋዮች በድንጋይ ማፍረሻው ሙሉ በሙሉ ተዘጋጅተው ነበር፤ ወደ ሕንፃው ስፍራ ከተመጡ በኋላ በእነርሱ ላይ ምንም መሣሪያ አይጠቀምባቸውም ነበር፤ ሠራተኞቹ ሊያደርጉ የሚገባቸው በየቦታቸው መቀመጥ ብቻ ነበር። ለመሠረት ጥቅም እጅግ ትልቅ መጠን ያለውና ልዩ ቅርጽ ያለው አንድ ድንጋይ ተመጥቶ ነበር፤ ነገር ግን ሠራተኞቹ ለእርሱ የሚሆን ቦታ ማግኘት አልቻሉም፤ ስለዚህም ሊቀበሉት አልፈለጉም። ያልተጠቀሙበት ሆኖ በመንገዳቸው ላይ ሲኖር ለእነርሱ ረብሻ ነበር። ለረጅም ጊዜ የተጣለ ድንጋይ ሆኖ ቀረ። ነገር ግን ግንባቻቸው የማዕዘን ራስ ድንጋይ ለመኖር በደረሱ ጊዜ፣ ለዚያ ልዩ ስፍራ የሚሆንና በእርሱ ላይ የሚያርፈውን ከባድ ሸክም መሸከም የሚችል፣ በቂ መጠንና ጥንካሬ ያለው፣ ተስማሚ ቅርጽም ያለው ድንጋይ ለማግኘት ለረጅም ጊዜ ፈለጉ። ለዚህ አስፈላጊ ስፍራ በጥበብ የጎደለው ምርጫ ቢያደርጉ፣ የአጠቃላይ ሕንፃው ይህንነት አደጋ ውስጥ በወደቀ ነበር። የፀሐይን፣ የበረዶንና የነፋስ ማዕበልን ተጽእኖ የሚቋቋም ድንጋይ ማግኘት ይገባቸው ነበር። በተለያዩ ጊዜያት ብዙ ድንጋዮች ተመርጠው ነበር፤ ነገር ግን ግዙፍ ክብደቶች ጫና ሲመጣባቸው ተፈርክሰው ቁርጥራጭ ሆኑ። ሌሎች ደግሞ ድንገተኛ የአየር ሁኔታ ለውጦችን ፈተና መቋቋም አልቻሉም። በመጨረሻ ግን ለረጅም ጊዜ የተጣለው ድንጋይ ላይ ትኩረት ተደረገ። እርሱ ለአየር፣ ለፀሐይና ለማዕበል ተጋልጦ ነበር፤ ሆኖም እንኳ እጅግ ትንሽ ስንጥቅ እንኳ ሳያሳይ። ግንባቻቸው ይህን ድንጋይ መረመሩት። ከአንድ ፈተና በቀር ሁሉንም ፈተና ተቋቋሞ ነበር። የብርቱ ጫናን ፈተና መቋቋም ከቻለ፣ ለማዕዘን ራስ ድንጋይነት ሊቀበሉት ወሰኑ። ፈተናው ተደረገ። ድንጋይ ተቀባ፣ ለእርሱ ወደ ተወሰነለት ቦታ ተመጣ፣ በትክክልም እንደሚስማማ ተገኘ። በትንቢታዊ ራዕይ ኢሳይያስ ይህ ድንጋይ የክርስቶስ ምልክት እንደሆነ ተገለጠለት። እርሱም እንዲህ ይላል፡-

“ጌታ የሠራዊት አምላክን ራሱን ቀድሱ፤ እርሱም ፍርሃታችሁ ይሁን፣ እርሱም ድንጋጤያችሁ ይሁን። እርሱም መቅደስ ይሆናል፤ ነገር ግን ለሁለቱ ቤቶች የእስራኤል የመሰናከያ ድንጋይና የማንከናወን ዓለት፣ ለኢየሩሳሌም ነዋሪዎችም ወጥመድና ማጥመጃ ይሆናል። ብዙዎችም ከመካከላቸው ይሰናከላሉ፣ ይወድቃሉም፣ ይሰበራሉም፣ በወጥመድም ይያዙሉ፣ ይጠመዳሉም።’ ነቢዩ በትንቢታዊ ራዕይ ወደ መጀመሪያው ምጽአት ሲወሰድ፣ በሰሎሞን ቤተ መቅደስ ያለው ዋናው የማዕዘን ድንጋይ የተደረገለት አያያዝ ምሳሌያዊ ምልክት የነበረላቸውን መከራዎችና ፈተናዎች ክርስቶስ እንዲሸከም ታየው። ስለዚህ ጌታ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፤ እነሆ፣ በጽዮን ለመሠረት ድንጋይ፣ የተፈተነ ድንጋይ፣ የከበረ የማዕዘን ድንጋይ፣ የታመነ መሠረት አኖራለሁ፤ የሚያምንም አይቸኩልም።’ ኢሳይያስ 8:13-15፤ 28:16።

“በማይገደብ ጥበቡ እግዚአብሔር የመሠረቱን ድንጋይ መረጠ፣ ራሱም አኖረው። እርሱንም ‘የታመነ መሠረት’ ብሎ ጠራው። ዓለም ሁሉ ሸክማቸውንና ኅዝናቸውን በእርሱ ላይ ሊጭኑ ይችላሉ፤ ሁሉንም ሊሸከም ይችላል። በፍጹም ደኅንነት በላይ ሊሠሩ ይችላሉ። ክርስቶስ ‘የተፈተነ ድንጋይ’ ነው። በእርሱ የሚታመኑትን ፈጽሞ አያሳፍርም። ፈተና ሁሉን ተሸክሞአል። የአዳምን በደልና የዘርን በደል ግፊት ተቋቁሞአል። በክፉ ኃይላትም ላይ ከአሸናፊ ይልቅ ሆኖ ወጥቶአል። ንስሐ በገባ ኃጢአተኛ ሁሉ በላይ የተጣለውን ሸክም ተሸክሞአል። በክርስቶስ ውስጥ የበደለ ልብ እጅይታን አግኝቶአል። እርሱ የታመነው መሠረት ነው። እርሱን መታመኛቸው የሚያደርጉ ሁሉ በፍጹም ዋስትና ያርፋሉ።”

በኢሳይያስ ትንቢት ውስጥ ክርስቶስ ሁለቱም የተረጋገጠ መሠረትና የማሰናከያ ድንጋይ መሆኑ ተገልጾአል። ሐዋርያው ጴጥሮስም በመንፈስ ቅዱስ መነሳሳት ሲጽፍ፣ ክርስቶስ ለማን የመሠረት ድንጋይ እንደሆነና ለማን የመሰናከያ አለት እንደሆነ ግልጽ አድርጎ ያሳያል፤

“ጌታ ቸር እንደ ሆነ ቀምሳችሁ ከሆነ። በእርሱም ወደ ሕያው ድንጋይ እንደምትቀርቡ፣ እርሱ በሰዎች ዘንድ የተጣለ ቢሆንም በእግዚአብሔር ዘንድ የተመረጠና ክቡር ነው፤ እናንተ ደግሞ እንደ ሕያዋን ድንጋዮች መንፈሳዊ ቤት እየተሠራችሁ በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ለእግዚአብሔር የሚቀበሉ መንፈሳዊ መሥዋዕቶችን ታቀርቡ ዘንድ ቅዱስ ካህናት ሁኑ። ስለዚህም በመጽሐፍ እንዲህ ተጽፎአል፤ እነሆ፣ በጽዮን የተመረጠን ክቡርን ዋና የማዕዘን ድንጋይ እኖራለሁ፤ በእርሱም የሚያምን አያፍርም። እንግዲህ ለእናንተ ለምታምኑ ክብር ነው፤ ለማይታዘዙት ግን፣ ግንበኞች የጣሉት ድንጋይ እርሱ የማዕዘኑ ራስ ሆነ፣ የመሰናከያም ድንጋይና የዕንቅፋት አለት ሆነ፤ እነርሱም ለቃሉ ስለማይታዘዙ ይሰናከላሉ።” 1 ጴጥሮስ 2፡3-8።

ለሚያምኑት ክርስቶስ የተረጋገጠ መሠረት ነው። እነዚህም በዓለቱ ላይ ወድቀው የሚሰበሩ ናቸው። ለክርስቶስ መገዛትና በእርሱ ማመን በዚህ ስፍራ ተወክሎ ቀርቦአል። በዓለቱ ላይ ወድቆ መሰበር ማለት የገዛ ጽድቃችንን መተው፣ እንዲሁም ሕፃን ባለው ትሕትና ወደ ክርስቶስ መምጣት፣ ከበደላችን ንስሐ መግባት፣ እናም በይቅር ባይ ፍቅር ማመን ነው። እንዲሁም ደግሞ በእምነትና በመታዘዝ ክርስቶስን እንደ መሠረታችን እንገነባበታለን።

«በዚህ ሕያው ድንጋይ ላይ አይሁድና አሕዛብ በእኩል ሊገነቡ ይችላሉ። እኛ በደኅንነት ልንገነባበት የምንችለው መሠረት ይህ ብቻ ነው። ለሁሉ በቂ ሰፊ ነው። የዓለምንም ሁሉ ክብደትና ሸክም ለመሸከም በቂ ጽኑ ነው። ከክርስቶስም ከዚያ ሕያው ድንጋይ ጋር በመተሳሰር፣ በዚህ መሠረት ላይ የሚገነቡ ሁሉ ሕያዋን ድንጋዮች ይሆናሉ። ብዙ ሰዎች በራሳቸው ጥረት ይቆረጣሉ፣ ይጠረጠራሉ፣ ይዋቡማሉ፤ ነገር ግን ከክርስቶስ ጋር ስላልተተሳሰሩ ‘ሕያዋን ድንጋዮች’ ሊሆኑ አይችሉም። ያለዚህ ትስስር ማንም ሰው ሊድን አይችልም። የክርስቶስ ሕይወት በእኛ ውስጥ ከሌለ፣ የፈተናን ነፋሳት መቋቋም አንችልም። ዘላለማዊ ደኅንነታችን በዚያ የተረጋገጠ መሠረት ላይ በመገንባታችን ይወሰናል። ብዙ ሕዝቦች ዛሬ ፈተና ያላለፉ መሠረቶች ላይ እየገነቡ ናቸው። ዝናብ በሚወርድ ጊዜ፣ ማዕበሉም በሚበረታ ጊዜ፣ ጎርፉም በሚመጣ ጊዜ፣ ቤታቸው ይወድቃል፤ ምክንያቱም በዘላለማዊው ዓለት፣ በማዕዘኑ ራስ ድንጋይ በሆነው በክርስቶስ ኢየሱስ ላይ አልተመሠረተምና።»

“በቃሉ የሚሰናከሉና የማይታዘዙ ለእነርሱ” ክርስቶስ የመሰናከያ ዓለት ነው። ነገር ግን “ሕፃ ዓረዎች የናቁት ድንጋይ፣ እርሱ የማዕዘኑ ራስ ሆነ።” እንደ ተጣለው ድንጋይ፣ ክርስቶስም በምድራዊ አገልግሎቱ ቸል መባልንና እንግልትን ተሸክሞ ነበር። እርሱ “የተናቀና በሰዎች የተጣለ፣ የሕመም ሰው እና ለሐዘን የታወቀ ነበር፤ ... የተናቀ ነበር፣ እኛም ከንቱ ቈጠርነው።” ኢሳይያስ 53፡3። ነገር ግን የሚከበርበት ጊዜ ቀርቦ ነበር። ከሙታን በመነሣቱ “በኃይል የእግዚአብሔር ልጅ” መሆኑ ይገለጥ ነበር። ሮሜ 1፡4። በሁለተኛው ምጽአቱ የሰማይና የምድር ጌታ ሆኖ ይገለጥ ነበር። አሁን ሊሰቅሉት የተዘጋጁት እነዚያ ታላቅነቱን ያውቁ ነበር። በዓለሙ ሁሉ ፊት የተጣለው ድንጋይ የማዕዘኑ ራስ ይሆን ነበር።

«እርሱም በማንም ላይ ቢወድቅ ያንን ያደቅቀዋል።» ክርስቶስን የገፉት ሕዝብ ከጥቂት ጊዜ በኋላ ከተማቸውና ሕዝባቸው ሲጠፋ ሊያዩ ነበር። ክብራቸው ይሰበር ነበር፤ እንደ ትቢያም በነፋስ ፊት ይበተን ነበር። አይሁድን ያጠፋቸው ምን ነበር? በላዩ ብለው በሠሩበት ኖሮ ደጎንነታቸው ይሆንላቸው የነበረው ያ ዓለት ነበር። የተናቀው የእግዚአብሔር ችርነት፣ የተገፋው ጽድቅ፣ የተቃለላቸው ምሕረት ነበሩ። ሰዎች ራሳቸውን በእግዚአብሔር ላይ ለመቃወም አቆሙ፣ ለማዳናቸውም የሚሆን የነበረው ሁሉ ወደ ጥፋታቸው ተለወጠ። እግዚአብሔር ለሕይወት የሾመውን ሁሉ እነርሱ ለሞት ሆኖ አገኙት። አይሁድ ክርስቶስን በመስቀላቸው ውስጥ የኢየሩሳሌም ጥፋት ተካቶ ነበር። በቀራንዮ የፈሰሰው ደም በዚህ ዓለምና በሚመጣው ዓለም ወደ ጥፋት ያሰመጣቸው ክብደት ነበር። እንዲሁም በታላቁ የመጨረሻ ቀን፣ ፍርድ በእግዚአብሔር ጸጋ ገፊዎች ላይ በሚወርድበት ጊዜ ይሆናል። ክርስቶስ፣ ለእነርሱ የመሰናከል ዓለት የሆነው፣ ያን ጊዜ የሚበቀል ተራራ ሆኖ ይገለጥላቸዋል። ለጸድቃን ሕይወት የሆነው የፊቱ ክብር ለኅጢአተኞች የሚበላ እሳት ይሆናል። ፍቅር ስለ ተገፋ፣ ጸጋም ስለ ተናቀ፣ ኅጢአተኛው ይጠፋል።»

“በብዙ ምሳሌዎችና በተደጋጋሚ ማስጠንቀቂያዎች የእግዚአብሔርን ልጅ መከልከላቸው ለአይሁድ የሚያመጣው ውጤት ምን እንደሚሆን ኢየሱስ አሳዩ። በእነዚህ ቃላት የሚቤዣቸው እንደ ሆነ እርሱን መቀበል ለሚከለክሉ በዘመናት ሁሉ ያሉ ሰዎች ሁሉ እየተናገረ ነበር። ማስጠንቀቂያ ሁሉ ለእነርሱ ነው። የተረከሰው ቤተ መቅደስ፣ የማይታዘዘው ልጅ፣ ሐሰተኛዎቹ አርሶ አደሮች፣ ንቀት ያላቸው ገንቢዎች፣ በእያንዳንዱ ኃጢአተኛ ልምምድ ውስጥ የሚመጣጡን አላቸው። ንስሐ ካልገባ፣ እነርሱ አስቀድመው ያመለከቱት ፍርድ የእርሱ ይሆናል።” የዘመናት ምኞት፣ 597-600።

ይህን በሚቀጥለው ጽሑፍ እንቀጥላለን።